

ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเอง
ของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

นางสาวจิราพร อมรวิภาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-624-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018991

117369165

SELECTED FACTORS RELATED TO SELF-CARE ABILITY
OF THE CLIENTS WITH HIV POSITIVE

MISS CHIRAPORN AMARAPHIBAL

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-624-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเอง
ของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

โดย

นางสาวจิราพร อมราภิบาล

ภาควิชา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

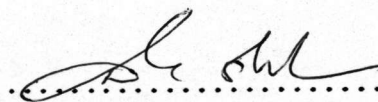
รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

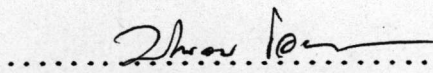

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

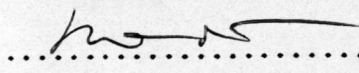
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

พิมพ์และจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์สุขภาพเป็นเพื่อนสงฆ์วันพิเศษแผ่นดินไทย

จิราพร อมราภิบาล : ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อ
ติดเชื้อโรคเอดส์ (SELECTED FACTORS RELATED TO SELF-CARE ABILITY OF THE
CLIENTS WITH HIV POSITIVE) อ. ที่ปรึกษา รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์, 114 หน้า
ISBN 974-582-624-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์
และศึกษาปัจจัยทำนายความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ตัวพยากรณ์ คือ อายุ ระดับ
การศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อโรคเอดส์ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ การสนับสนุนทางสังคม
ตัวอย่างประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ที่มารับบริการของอิมมูนคลินิก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และ
คลินิกผู้ติดยาเสพติดและเอดส์ โรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 203 คน ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน
2535 ถึงเดือน มกราคม 2536 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นเอง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์มีความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับมาก
2. ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับ
ปานกลางกับการสนับสนุนทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับ
ต่ำกับอายุ ระดับการศึกษาและรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ตัวแปรที่มีความสำคัญในการร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อ
โรคเอดส์ ตามลำดับ คือ การสนับสนุนทางสังคมกับอายุ ซึ่งร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการดูแลตนเอง
ของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ร้อยละ 26.18 ($R^2 = .2618$)

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)

สาขาวิชา ภาควิชาพยาบาลศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ลายมือชื่อผู้พิมพ์ชื่อ นิต *Jim Oat*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Shou Lan*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C143661 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
 KEY WORD: SELECTED FACTORS/ SELF-CARE ABILITY/ CLIENT WITH HIV POSITIVE
 CHIRAPORN AMARAPHIBAL : SELECTED FACTORS RELATED TO SELF-CARE
 ABILITY OF THE CLIENTS WITH HIV POSITIVE. THESIS ADVISOR : ASSO.
 PROF. PRANOM OTAGANONT ED.D. 114 pp. ISBN 974-582-624-3

The purposes of this thesis were to study the self-care ability of the clients with HIV positive, and to search for the variables that would be able to predict self-care ability of the clients with HIV positive. The variables were age, education, income, the duration since the clients have known that they had been infected by the HIV, knowledge on AIDS and social support. The sample was composed of 203 clients with HIV positive who attended immune clinic, Chulalongkorn hospital and who attended drug treatment and rehabilitation with AIDS clinic, Rajavithi hospital during November 1992 to January 1993. The instruments used in the study were 4 sets of interview developed by researcher.

The major finding were as follows :

1. The Client with HIV positive had self-care ability in high level.
2. There were significant relationships between self-care ability and social support, self-care ability and age, self-care ability and education and self-care ability and income at .05 level.
3. There were no significant relationships between knowledge on AIDS, the duration since the clients have known that they had been infected by the HIV, and self-care ability.
4. Factors significantly predict self-care ability of the clients with HIV positive were social support and age, at the .05 level. These predictors accounted for 26.18 percent ($R^2 = .2618$) of the variance.

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 ภาควิชา..... (เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)ลายมือชื่อนิติ.....
 สาขาวิชา.....การนรีเวชกรรม.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา 2535ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ โอทกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็น ตลอดจนให้ความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ บิตยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประพันธ์ ภาณุภาค ผู้อำนวยการโครงการโรคเอดส์ สภากาชาดไทย และ แพทย์หญิง อากา วัฒนะ โชติ หัวหน้างานยาเสพติดและเอดส์ โรงพยาบาลราชวิถี ที่กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณตัวอย่างประชากรผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณคุณจิตติภา ประทีปเสน ผู้เป็นผู้ช่วยในการสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ที่ส่งเสริมให้การศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

จิราพร อมราภิบาล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	77
รายการอ้างอิง.....	79
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	88
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
ภาคผนวก ง ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม.....	112
ประวัติผู้เขียน.....	114

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่ทราบว่าได้รับเชื้อโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	58
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ เรื่องโรคเอดส์ การสนับสนุนทางสังคม และความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	60
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม จำแนกเป็นรายด้าน.....	61
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	62
5	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก เข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการพยากรณ์ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	63
6	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ B และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้ในการพยากรณ์ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	64
7	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการเลือกตัวแปรในการพยากรณ์ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีของไอเรม.....	32
2 แสดงโครงสร้างของการดูแลตนเอง.....	36
3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการดูแลตนเอง ความต้องการ ในการดูแลตนเองทั้งหมด และการดูแลตนเอง.....	38